

1. UVOD

"Voda igra važnu ulogu u životu čoveka. U našim narodnim pesmama i pripovetkama voda se češće pominje nego hleb, ili odelo ili obuća, nego kuća ili njiva. Osim toga što je potrebna za piće, za pranje, za plovidbu, ili upravo zbog toga, oko nje se stvorio neki oreol misterije. Ona dolazi odmah posle Sunca, ili uporedo s njim."

Ivo Andrić

Voda je životna sredina u kojoj je nastao život, i za vodu su vezani osnovni životni procesi. Iako je po hemijskom sastavu najjednostavnije jedinjenje bez nje nema života. Čovjek vodi ima da zahvali što postoji. Veći dio ljudskog tijela (80%) je voda, i ono ima gustinu sličnu vodi. Čovjeka je oduvijek privlačila, jer je u njoj nalazijo i nalazi izvanrednog dobrotvora koji ga hrani, raduje, prevozi, čisti, ali se vode oduvijek i plašio. Ona, kao i sva priroda u cjelini mnogo daje i uzima. Za samo djelić vremena postaje smrtni neprijatelj, uzima ono što je najvrijednije, što se više nikada ne može vratiti ili nadoknaditi – život.

U bijesnim valovima mora, u katastrofi poplava voda je strava i užas, ali ona je moć i srećni su narodi koji je imaju. Njeni zakoni su strogi i neumoljivi. Zato stara narodna izreka kaže: "voda je dobar sluga, ali zao gospodar".

More kao granica je čvrst bedem ali i izlaz u svijet. Tamo gdje je voda nestala, nastala je pustinja, nestali su narodi i propale civilizacije. O neuništivosti i izvoru života u vodi, rimski filozof Seneka je rekao: "Kad bi sav svijet izgorio i plamen se utruo, preostala bi jedino voda u kojoj bi ležala klica novog života".

Voda je svojom pojavom obogatila našu planetu i njome zagospodarila sa $\frac{3}{4}$ prostranstva, 70,8% površine Zemlje stvarajući tri okeana, 49 većih mora, na hiljade jezera, rijeka i potoka, ona je dio našeg okruženja i nas. Za stare Egipćane Nil je bio božanstvo ravno Bogu sunca, sveta rijeka što je donijela vodu, oplodila zemlju i stvorila život.

Na osnovu nekih istraživanja koja su vršena, na cijeloj teritoriji bivše SFRJ, u osnovnim školama nije znalo plivati oko 80 – 90 % učenika (zavisno od hidrografskog položaja), u srednjim školama 40 – 50 % pa i više. Na nekim fakultetima bivše SFRJ gdje su vršena istraživanja (Srbija i Bosna i Hercegovina), 16 – 22 % studenata prve godine ne zna plivati. Iz tog razloga u bivšoj SFRJ utapao se veliki broj odraslih osoba, a najviše dječaka i djevojčica.

Plivanje ne treba prihvatiti samo kao sport, već kao nužnu, potrebnu aktivnost kretanja po vodi.

U našoj sredini ima pojava da, obrazovan čovjek sa 1 ili 2, nekad i više završenih fakulteta padne u vodu i utopi se jer ne zna plivati.

Naša zemlja, bogata rijekama i jezerima, zemlja sa blagom klimom, puna sunca i ljepote, pruža ogromne mogućnosti za razvoj plivanja. Treba koristiti višednevni boravak djece kod izvođenja nastave u prirodi ili za vrijeme ekskurzije da se organizuju kursevi plivanja. Malo je mjesta koja nemaju vode u kojoj se može plivati, ali se i tamo postepeno grade bazeni za

plivanje i kupanje. Međutim, činjenica je da se nastava plivanja sprovodi samo u veoma malom broju naših škola. Nastavnici fizičke kulture nailazeći na teškoće oko ostvarenja ove nastave, koja je vezana za veliku odgovornost i brigu za zdravlje i sigurnost djece, oko obezbjeđenja plivališta, kao i za problem odlaženja i dolaženja na časove, veoma brzo napuštaju misao organizacije časova plivanja.